

F R E D E R I K S S U N D   B I B L I O T E K

Beretning for regnskabsåret

1. april 1968 til 31. marts 1969.

Beret-
ningens
indhold

1. Alment. 2. Bibliotekets afdelinger for voksne. 3. Bibliotekets afdelinger for børn. 4. Statistik, personale og biblioteksudvalg (folkebiblioteket og skolebibliotekerne).

1. Alment

Bibliote-
kets si-
tuation

Bibliotekssalonen, sådan foretrækker vi foreløbig at kalde den tidligere damefrisørsalon, som er stillet til bibliotekets disposition og indrettet til nogle af de aktiviteter, et tidsvarende bibliotek opererer med. Det vil fremgå af denne beretning, at året naturligt nok har været stærkt præget af arbejdet med og i Bibliotekssalonen. Målt efter tilstrømningen næsten hver gang døren blev lukket op og efter kvaliteten af de enkelte arrangementer vil det være rimeligt i en samlet vurdering at kalde arbejdet succesrigt. Dertil kommer rosende omtale i diverse tidsskrifter og dagblade, fra borgere i byen og fra kolleger. Det er imidlertid uomgængeligt, at årets arbejde i det store og hele har bekræftet forestillingen om dybden i de skel, der deler befolkningen i modtagere og ikke-modtagere af såkaldte "kulturelle tilbud". Dette gælder ikke mindst de traditionelt finkulturelle kunststillinger men også andre arrangementer, der bevidst er fremlagt utvungent. Der er tale om skel, som vi sikkert må nøjes med at tage til efterretning, men det er dog stadig en påtrængende opgave at give Bibliotekssalonen et indhold, der ikke stivner i kendte former men fornys i takt med stadig mere viden om, hvordan et kulturelt program kan fremlægges.

På tærsklen til kommunesammenlægningen pr. 1.4.1970, der gør Frederikssund, Oppe Sundby-Snostrup og Grøse-Sigerslevvester kommuner til een kommune, vil det være på sin plads for bibliotekets vedkommende at hæfte sig ved den store betydning betjeningsoverenskomsterne af 1965 har haft for bibliotekets vækst i disse år. Oppe Sundby og Grøse-Sigerslevvester kommuner, der i 1965 var de to eneste tilbageværende biblioteksløse kommuner i Frederiksborg amt, valgte fremfor at etablere egne biblioteker at samarbejde med Frederikssund om den opgave, at skabe et fælles slagkraftigt biblioteksvæsen. At overenskomsterne i realiteten resulterede i en biblioteksmæssig storkommune skyldes i første række den store interesse de betjente kommuner har vist biblioteksopgaven. Der har været enighed om at tilføre biblioteket sådanne midler, at vækst på alle arbejdsområder er blevet resultatet. Betjeningsoverenskomsterne, der i 1965 var blandt de første i landet, har for Frederikssund Bibliotek været en lykkelig foranstaltning.

Bibliotekets benyttere kommer iøvrigt ikke alene fra disse 3 kommuner. En optælling viser, at af 4.869 indskrevne lånere var 800, altså ca. 1/6 bosiddende i omkringliggende kommuner fordelt på 390 vest for Roskilde Fjord og 410 øst for Roskilde Fjord. Man kan gå ud fra, at flertallet af disse benyttere er mennesker, der har behov for mere avanceret biblioteksservice end den, de små lokale biblioteker kan yde. Derfor betyder deres benyttelse af Frederikssund Bibliotek en betydelig ekstra belastning af såvel bogmæssige som personalemæssige ressourcer.

Byggesagen

Den stedfindende udvidelse af arealet i Jernbanegade 24 forløber nogenlunde planmæssigt. To kontorer er taget i anvendelse og en mindre tidsskriftlæsesal er indrettet og åbent for publikum. Mod årets slutning stod det nye udlån for børn omtrent færdigt til indvielse.

2. Bibliotekets afdelinger for voksne.

Biblioteks- salonen

Sammen med børnebiblioteket er der "kørt" et omfattende program efter en i forvejen fastlagt plan. Programmet er blevet præsenteret for byens borgere dels ved presseomtale dels ved fremlæggelse på biblioteket og udsendelse til en stor del husstande af to udgaver af et lille hæfte "Hvad sker der i Bibliotekssalonen?" Programmet har bestået dels i oprettelse af faste klubber for teater- og filminteresserede, dels i forskellige arrangementer mest udstillinger enten med biblioteket selv som arrangør eller i samarbejde med foreninger heriblandt Frederikssund Kunstforening.

Til at lade teaterklubben for voksne engagerede biblioteket lærer Henrik Skalts, der sammen med en snes deltagere har eksperimenteret 1 aften ugentlig med teatrets udtryksformer. Biblioteket og klubben inviterede en aften i november skuespilleren Torgeir Vethal fra Odin Teatret.

Filmklubben har med et lignende antal deltagere præsenteret et antal film over 7 aftner. En aften havde klubben besøg af filmkonsulent i SFC Mogens Elvius, der medbragte en hel stabel kortfilm. En anden aften gik klubben i samarbejde med Kunstforeningen og inviterede K. Begtorp til at vise nogle af sine farvefilm om unge danske kunstnere, deriblandt Helge Bertram, hvis olie billeder for lejligheden hang på salonens vægge. Filmklubben har haft en trofast introduktør i Kai Påmand, ligesom Frederikssund og Omegns Bank har bidraget med udlån af forevisningsapparat ved Børge Olsen.

Anders Bodelsen var den forfatter vi valgte at præsentere den 28. november, dagen efter han blev laurbærkranset af forlæggerne som "Årets forfatter". Biblioteket, Ebbesens og Rose's Boghandel samarbejdede om arrangementet.

Udstillingsvirksomheden har budt på 5 kunstudstillinger og 5 andre udstillinger. Frederikssund Fotoklub lagde for med en stor og meget velbesøgt udstilling af medlemmernes fotos, der taltes 1179 besøgende i påskedagene. Foreningen Nordens store vandredstilling "Østgrønland og dets kunst" vist i samarbejde med Nordens lokal-forening. Siden vist Det kgl. Biblioteks fotoplancher over J.Th.Lundbyes liv. Fra Foreningen Ung Dansk Kunst kom den farvestråledende tegneserieudstilling, der gennem eksempler belyste tegneseriens historie og ved et antal nye danske kunstværker pegede på den inspiration for en kunstner tegneserien kan være. Endelig lykkedes det ved et par sære sammentræf biblioteket at dirigere den franske student Alain Guichardots samling af 36 plakater fra studenteropstanden i Frankrig få måneder forinden til Frederikssund. Kunstudstillingerne har vist værker af Håkon Darger og Ove Køser, begge boende i Frederikssund, og Tønning Rasmussen, Helge Bertram og Loui Michael.

En aften husede salonen et særpræget møde mellem Musikforeningens bestyrelse og unge beatinteresserede, deriblandt indkaldte sagkyndige fra Brøndby Popklub.

Udlånet

Igen i år noteres stor stigning i antallet af udlånte bøger i hovedbiblioteket: 8000 flere eller 20% stigning fra sidste år.

Lokalhistorisk samling

Efter Biblioteksudvalgets indstilling har Byrådet besluttet, at "Frederikssund Bibliotek" fremtidig varetager kommunens offentlige tilgængelige lokalhistoriske samling. I et nyt stålskab opbevares nu alt fotografisk materiale, der for første gang er optalt til statistikken. Samlingen suppleres til stadighed med gaver fra bibliotekets faste benyttede, i år tillige fra Frederikssund Sparekasse.

Hospitalsbiblioteket

På grund af sygehusets udvidelse med en forøgelse af antallet af senge har dette arbejde taget et kraftigt opsving, hvilket bl. a. kan illustreres med stigningen i udlånte bøger på 60,4%. Sygehuset har erstattet det gamle bogskab med et nyt, men der er endnu ikke tilvejebragt lokaliteter til et egentligt hospitalsbibliotek.

Fabriksbiblioteket

Fabriksbiblioteket på fabrikken A/S Metzeler (navneforandring fra Dansk Polyether Industri) har gennemgået en reorganisation. Der er indført "selvbetjening" også i udlånskontrollen, idet

lånere nu selv noterer lån af bøger fra samlingen. Bibliotekaren er til stede en gang månedlig for at modtage ønsker om bøger, der ikke haves i fabriksbibliotekets egen samling.

Plejehjem

I årets løb er indkøbt og opstillet en bogsamling på det nye plejehjem Tolleruphøj. Den er ligesom samlingen på Østergården baseret på helt fri benyttelse og stillet under beboernes beskyttelse. Bibliotekets service overfor plejehjemmene omfatter nu tillige avishold. Der er dog stadig meget at gøre inden biblioteksbetjeningen af plejehjemmene kan siges at være fuldt tilfredsstillende, således jævnlige besøg hos de enkelte beboere med vejledning og opmuntring til læsning. I betjeningen af den ældre og på anden måde handicappede del af befolkningen hører tillige shut-in service.

For organisationen af plejehjemmenes biblioteksservice kan biblioteket imidlertid notere sig ros fra radioudsendelsen Familie-spejlet, der i november omtalte biblioteksordninger på plejehjemlandet over og fremhævede Frederikssunds som den bedste.

Aftenskolen

Den kommunale aftenskole ved lederen lærer Jørgen Hansen har udvekslet PR med biblioteket, der fik lov at bruge bagsiden af skolens husstandsomdelte program, mens aftenskolen fik overladt bibliotekets vinduesudstilling i indtegningstiden.

3. Bibliotekets afdelinger for børn. Ved ledende børnebibliotekar Eva Glistrup.

Udlåns-
virksom-
hed

1968/69 har været et forberedelsesårets år. Med spænding har vi fulgt den igangværende udvidelse, der vil give børnebiblioteket mulighed for at ånde.

Udlånstallene viser den betydelige stigning, der snart er sædvane. De gode resultater hænger for en stor del sammen med den hastige forbedring af bogbestanden, der snart kan betegnes "passende". Dette tilsløres dog noget af det hårde træk på bøger til undervisning, der påføres børnebiblioteket på grund af skolebibliotekernes utilstrækkelige udbygning, især Den Private Realskoles, i forhold til det stærkt stigende bogbehov, skolen har i sit daglige arbejde. Dette træk er børnebiblioteket, der i første række sætter på børns fritidsinteresser, ikke indrettet til.

Der har været afholdt 3 konkurrencer - den første i tilslutning til udsendelsen af sæsonprogrammet "Hvad sker der i Bibliotekssalonen?", den anden ved juletid og endelig i foråret en gækkebrevskonkurrence, der samlede stor deltagelse.

Udadret-
tet virk-
somhed

Børnebiblioteket har i Bibliotekssalonen fået et rum, der har vist sig velegnet til talrige biblioteksaktiviteter. Arrangementerne har været genstand for reportager i tidsskrifterne Børnene og Vi

og Tænk, endvidere optog TV klip til studiekredsudsendelsen
Er samfundet børnefjendsk?.

I dagene 5.-11. september afholdt børnebiblioteket i samarbejde med byens børnehaver og fritidshjem en legetøjsuge bestående af en udstilling af godt legetøj, et arbejdende værksted og en debataften om børns trivsel med lærer Søren Hansen. Såvel i forberedelse som i gennemførelse og tilslutning blev legetøjsugen en stor succes.

Yderst populære har bibliotekets teaterdage været. Comedievognen opførte "Fyrtøjet" og "Flyv så, mand", den hollandske dukketeatermand Ray Nusslein har opført forskellige happening 2 gange, og Bakkens Pjerrot har afsluttet sæsonen med sit Mester Jakel Teater. Der er hver teaterdag blevet spillet 3 forestillinger, hvoraf den ene fortrinsvis har været besøgt af byens børnehaver.

For at give forældre og andre lejlighed til at høre om de nye tendenser i børneteatervirksomhed arrangeredes i februar en aften med Kirsten Ewaldsen og Kjeld Iversen fra Comedievognen.

Mester Jakelforestillinger har været på programmet ved jule- og fastelavnsfesterne - og så har vi naturligvis fortsat med eventyrtimerne - en gang om ugen - der altid samler mange, trofaste tilhørere især om efteråret.

Den traditionelle juleudstilling afholdt i samarbejde med byens boghandlere fandt sted i Bibliotekssalonen med en børnebibliotekar som rådgiver i alle udstillingens åbningstider. Boghandlere og bibliotekets personale mødtes en aften omkring en gennemgang af udstillingens bøger. I tilslutning til udstillingen var arrangeret et møde med forfatteren Kjeld Iversen, der assisteret af Tine Schmedes legede "hvordan en bog bliver til" med børnene.

200 børn har været tilmeldt filmklubbens to hold, der hver har vist 6 forestillinger.

Teaterklubben har haft 3 hold med ca. 12 børn på hvert hold og under Birte Påmands instruktion skabt fri dramatik.

Mester Jakel klubben, ledet af Thea Bank Jensen, har haft 14 tilmeldte. Bogklubben, ledet af børnebibliotekar Gunhild Lindstrøm, havde 12 medlemmer.

Der har således været mulighed for børnene til at vælge mellem en del tilbud alt efter interesse. Vi håber ved øget aktivitet at kunne modtage de temmelig mange børn, der i år har måttet afvises på grund af pladsmangel.

Børnebiblioteket har haft et udmærket samarbejde med byens børneinstitutioner, der har aflagt biblioteket jævnlige besøg, lånt flittigt og søgt vejledning. Desuden meldes om god benyttelse af

børnebibliotekets depoter i skoletandklinikkerne, Marienlystskolens fritidsklub og børneparkeringen.

Ledende børnebibliotekar Eva Glistrup var inviteret af børneinstitutionernes personaleforening til at give orientering om bibliotekets muligheder. Som et resultat af dette møde blev der nedsat et udvalg bestående af en medarbejder fra hver institution samt den ledende børnebibliotekar til drøftelse af fælles problemer og forberedelse af fælles arrangementer - udvalget foretager endvidere bog- og pladevalg til institutionerne.

Endvidere er der holdt foredrag på sogneskolen i Jagerspris samt i Jagerspris Børnehave.

Foruden de mange deltagere børnebibliotekets aktiviteter samler fra byen, modtages også mange forespørgsler fra f. eks. Stenløse, Ølstykke, Jagerspris m.v. med ønsker om deltagelse og pladsreservation. Det har kun været muligt i meget begrænset omfang at imødekomme disse ønsker, man må se hen til at de pågældende kommuner selv etablerer lignende arrangementer, som der er så stærkt behov for.

4. Statistik.

Statistiske oplysninger   Befolkningens størrelse pr. 1.7.1968: 11.512 (10.956).
Tidsskrifter: Der abonneres på 192 tidsskrifter beregnet for voksne.

Bibliotekets afdeling på fabrikken Metzeler har pr. 31.3.1969: 206 bind i depot, mens plejehjemmede Østergården og Tolleruphøj har henholdsvis 392 og 124 bind.

Bibliotekets personale

2 stillinger som assisterende bibliotekarer var ubesatte i april og maj, den ene tillige i juni. Børnebibliotekar Gunhild Lindstrøm tiltrådte 1.6.1968, bibliotekar Lis Andersen tiltrådte 1.7.1968. Kontorist Annelise Andersen tiltrådte 1.10.1968. Karen Barfoed har periodisk varetaget hospitalsbiblioteksarbejdet.

Personalet besøgte i år det nye stadsbibliotek i Lyngby.

Personalet pr. 31.3.1969:

Jørgen Bro Glistrup, overbibliotekar, Eva Glistrup, ledende børnebibliotekar (nedsat timetal), Gunhild Lindstrøm, børnebibliotekar, og Lis Andersen, bibliotekar.

Annelise Andersen, sekretær (deltidsansat), Bodil Andersen, sekretær (deltidsansat), Aase Fischer, kontorist (deltidsansat), Lillian Jensen, kontorist (deltidsansat) Annie Kortzau, ekspeditionsmedhjælper (deltidsansat), Kirsten Olsen, filialleder i Snostrup (timelønnet), Birgit Pedersen, sekretær (deltidsansat).

Biblioteks-
udvalget
1968/69

Stadsskoleinspektør H. Priess Sørensen (formand), faglærer Ole Christiansen, overmontør Egon Jacobsen, inspektør Aage Olsen, fru Merete Schultz. For Oppe Sundby-Snostrup kommune: skibstømmer H. C. Andersen. For Grøse-Sigerslevvester kommune: gårdejer Aksel Nilausen.

Skolebib-
liotekarere

K. Merrild Madsen, Marienlystskolen, Carla Larsen, Falkenborgskolen, Bernt Jørgensen, Oppe Sundby Skole, Kirsten Sonnichsen, Frederikssund Private Realskole.

Skolebib-
lioteksud-
valget
1968/69

Stadsskoleinspektør H. Priess Sørensen (formand), byrådsmedlem Karl Körvell, byrådsmedlem Merete Schultz, sognerådsmedlem H. C. Andersen, skoleinspektør Børge Sarbo, skoleinspektør H. Sieverts, skolebibliotekar Bernt Jørgensen, skolebibliotekar K. Merrild Madsen, skolebibliotekar Carla Larsen, skolebibliotekar Kirsten Sonnichsen, lærerinde Inge Bremholm (Fælleslærerrådet), overbibliotekar Jørgen Bro Glistrup, ledende børnebibliotekar Eva Glistrup (sekretær)

1. august 1969
Jørgen Bro Glistrup
overbibliotekar

Statistik fortsat. Udlånsresultater og bogbestand.

<u>Voksne</u>	Udlån 68/69	Udlån 67/68	Tilv. 68/69	Tilv. 67/68	Afgang 68/69	Afgang 67/68	Ialt 31.3. 1969	Ialt 31.3. 1968
Hovedbibl.	47354	39553	2665	2193	1417	770	15386	14138
Snostrup	981	756	174	195	9	7	1450	1285
Sygehuset	5100	3633	113	45	0	11	555	442
Arresten	894	811	23	11	0	0	155	132
Metzeler			60	41	15	0	206	161
Iøvrigt		448		2			5	5
Ialt	54329	45201	3035	2487	1441	788	17757	16163

<u>Børn</u>								
Hovedbibl.	47949	38686	2494	1804	201	440	10978	8685
Snostrup	819	1129	164	91	0	1	1072	908
Sygehuset	547	128	40	4	0	0	83	43
Ialt	49315	39943	2698	1899	201	441	12133	9636

Grammofonpl. præsenssaml.			36				70	34
Fotografier							231	

Skoler Læsestuer og frilæsningsst

Falkenborg	2849	2829	907	761	1	0	3034	2128
Marienlyst	4081	2586	1006	611	1	3	2661	1656
Oppe Sundby	3420	2446	378	311	0	0	1919	1541
Realskolen	2442	4048	336	272	15	0	1192	871
Ialt	12792	11909	2627	1955	17	3	8806	6196

Skoler. Klasesætsamlinger

Falkenborg			235				235	
Marienlyst			110				110	
Oppe Sundby			75				75	
Fællessamlingen	818		1110				1110	
Ialt	818		1530				1530	

Udlånsresultater og bogbestand excl. klasesæt ialt:

Folkebibl.	103644	85144	5733	4386	1642	1229	29890	25799
Folke- og skolebibl.	116436	97053	8360	6341	1659	1232	38696	31995